

Programy profilaktyczne, które są realizowane w Województwie Warmińsko – Mazurskim, przez placówki Podstawowej Opieki Zdrowotnej

Program profilaktyki gruźlicy

Gruźlica jest chorobą zakaźną - wywoływaną przez bakterię - prątek gruźlicy. Źródłem zakażenia jest najczęściej chory na gruźlicę - prątkujący. Choroba rozwija się, gdy nastąpi osłabienie sił obronnych organizmu.

Program adresowany jest do osób powyżej 18. roku życia, które nie miały w dotychczasowym wywiadzie rozpoznanej gruźlicy, a w szczególności:

- miały bezpośredni kontakt z osobami z już rozpoznaną gruźlicą;
- mają trudne warunki życiowe, mogące znacząco wpłynąć na wystąpienie choroby (osoby niepełnosprawne, obciążone długotrwałą chorobą, obciążone problemem alkoholowym i narkomanią, bezdomne, długotrwale bezrobotne),

dodatkowo złożyły deklarację wyboru do pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej (rodzinnej).

Świadczenia wykonywane w ramach programu:

- przeprowadzenie wywiadu w kierunku gruźlicy wraz z wypełnieniem ankiety,
- edukacja zdrowotna,
- w przypadku świadczeniobiorców z grupy największego ryzyka zachorowania poinformowanie o konieczności zgłoszenia się do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej.

Celem uzyskania świadczenia należy zgłosić się do pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, do której została złożona deklaracja wyboru.

Program profilaktyki chorób odtytoniowych (w tym POChP)

Program adresowany do osób powyżej 18 roku życia palących papierosy, w tym - w zakresie diagnostyki POChP (przewlekłej obturacyjnej choroby płuc) - do kobiet i mężczyzn pomiędzy 40 a 65 rokiem życia,

- którzy nie mieli wykonanych badań spirometrycznych w ramach programu profilaktyki POChP w ciągu ostatnich 36 miesięcy (także u innych świadczeniodawców),
- u których nie zdiagnozowano wcześniej, w sposób potwierdzony badaniem spirometrycznym, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, przewlekłego zapalenia oskrzeli lub rozedmy.

Przewlekła obturacyjna Choroba Płuc (POCHP) jest jednym z najczęściej występujących schorzeń, związanych paleniem tytoniu.

Pierwsze objawy choroby - kaszel i skąpe odkrztuszanie płwociny. Ponieważ przyczyną POCHP w zdecydowanej większości przypadków jest palenie papierosów, powyższe objawy są kojarzone z tym faktem, a nie z samą chorobą.

Dokuczliwym objawem POCHP jest duszność. Jest to późny objaw, który pojawia się w chwili, gdy około połowa powierzchni wentylacyjnej płuc zostaje nieodwracalnie zniszczona.

Najbardziej skuteczną i najtańszą metodą zapobiegającą chorobie oraz istotnie wpływającą na rokowanie i przebieg POCHP jest zaprzestanie palenia tytoniu (czynnego i biernego) na każdym etapie choroby. Chorobę można rozpoznać w każdym, nawet we wczesnym "bezobjawowym" stadium, za pomocą badania spirometrycznego.

Świadczenia wykonywane w ramach programu:

- badanie przedmiotowe: - pomiar masy ciała, wzrostu, ciśnienia tętniczego krwi,
- badanie fizykalne
- edukacja dotycząca skutków zdrowotnych palenia tytoniu - palenie tytoniu jest głównym czynnikiem ryzyka na POCHP, raka płuc, krtani, pęcherza moczowego, w przypadku kobiet na raka szyjki macicy, chorób układu krążenia, a także innych nowotworów,
- porada antynikotynowa z zaplanowaniem terapii odwykowej dla osób, które wykażą gotowość rzucenia palenia w ciągu najbliższych 30 dni,
- prowadzenie terapii odwykowej zgodnie z ustalonym z pacjentem schematem postępowania,
- badanie spirometryczne (dla osób palących papierosy i w wieku 40-65 lat).

Osoby z nieprawidłowym wynikiem badania spirometrycznego lub których stwierdzi się inne nieprawidłowości ze strony układu oddechowego kierowani są na konsultację do specjalisty pulmonologa w ramach ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych.

Program profilaktyki chorób układu krążenia (CHUK)

Choroby układu krążenia są główną przyczyną zgonów w Polsce i na świecie. Umieralność w Polsce z tego powodu należy do najwyższych w Europie.

Program profilaktyki CHUK, adresowany do osób, które:

- mają 35, 40, 45, 50, 55 lat,
- złożyły deklarację wyboru lekarza podstawowej opieki zdrowotnej,

- u których nie została dotychczas rozpoznana choroba układu krążenia i które w okresie ostatnich 5 lat nie korzystały ze świadczeń udzielanych w ramach programu profilaktyki CHUK, obciążonych następującymi czynnikami ryzyka:
 - o nadciśnienie tętnicze krwi (wartość ciśnienia tętniczego powyżej 140/90 mmHg),
 - o podwyższone stężenie we krwi cholesterolu całkowitego, LDL-cholesterolu, tri glicerydów i niskie stężenie HDL- cholesterolu,
 - o palenie tytoniu,
 - o niska aktywność ruchowa,
 - o nadwaga i otyłość,
 - o upośledzona tolerancja glukozy,
 - o wzrost stężenia fibrynogenu,
 - o wzrost stężenia kwasu moczowego,
 - o nadmierny stres,
 - o nieracjonalne odżywianie,
 - o płeć męska,
 - o obciążenia genetyczne.

Świadczenia wykonywane w ramach programu:

- badania biochemiczne określające stężenie we krwi cholesterolu całkowitego, LDL-cholesterolu, HDL-cholesterolu, triglicerydów i poziomu glukozy,
- badanie fizykalne,
- pomiar ciśnienia tętniczego krwi,
- określenie BMI tj. należnej masy ciała,
- wizyta Lekarska, z oceną wystąpienia incydentu sercowo-naczyniowego.

Osoby u których rozpoznano chorobę układu krążenia, w zależności od wskazań medycznych, zostają skierowani (poza Programem) na dalszą diagnostykę lub leczenie do świadczeniodawców posiadających z NFZ umowę o udzielanie odpowiednich rodzajów świadczeń.

Gdzie można wykonać badania?

Celem skorzystania z badania profilaktycznego należy zgłosić się do swojego lekarza podstawowej opieki zdrowotnej (rodzinnego), do którego złożono deklarację wyboru. Od 1 stycznia 2009 r. do realizacji powyższego programu zobowiązany jest w ramach zawartej umowy z NFZ, każdy lekarz rodzinny.

W przypadku programów CHUK i gruźlicy, każdy świadczeniodawca podstawowej opieki zdrowotnej obligatoryjnie zobowiązany jest do ich realizacji.

W przypadku programu chorób odtytoniowych, wybór realizatorów następuje w wyniku przeprowadzanych przez Oddział Funduszu konkursu ofert.

Informacje na temat innych profilaktycznych programów zdrowotnych znajdują się na stronie internetowej Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Olsztynie: www.nfz-olsztyn.pl zakładka na stronie głównej: *Profilaktyczne programy zdrowotne – Nasze programy*

LINK:

<http://www.nfz-olsztyn.pl/index.php?md=ct&par=1072>

26.06.2015 r.